

Canvis fiscals

L'estimació per coeficients, nova opció per als periodistes autònoms que ingressin menys de cinc milions l'any

—Josep de Senespleda i Raventós—

Tres són les novetats legals que han afectat i modificat substancialment els règims de trituració dels professionals i empresaris, en aquests darrers temps: la Llei 18/1991 de 6 de juny, de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, el seu Reglament, aprovat per Reial Decret 1841/1991 de 30 de desembre, i, finalment, l'Ordre de 26 de febrer de 1992, que desenvolupa les anteriors.

La novetat més rellevant que hi ha establerta en aquestes disposicions i que afecta els professionals i empresaris consisteix en la creació d'un nou marc de determinació dels rendiments nets de les activitats econòmiques, organitzat en funció de determinades circumstàncies i requisits.

De manera simplificada i esquemàtica, podem diferenciar dos grans grups:

1. Activitats empresarials específicament referenciades a l'Ordre de 26 de febrer de 1992, que hauran de determinar el seu rendiment net pel sistema d'estimació objectiva per signes, índexs i mòduls.

2. Activitats empresarials o professionals, no recollides en aquella Ordre ministerial, que reuneixin determinats requisits per determinar el seu rendiment net pel sistema d'estimació objectiva per coeficients.

L'estimació objectiva per mòduls no afecta els periodistes

Tal com es desprèn de les definicions d'aquests dos grups, en el cas dels periodistes professionals no és d'aplicació el primer, ja que fa referència a activitats empresarials. No obstant això, és interessant comentar la novetat introduïda per Hisenda en la determinació de rendiments per índexs i mòduls, donat que aquesta tècnica amb molta probabilitat es farà extensiva a d'altres sectors encara no previstos.

La determinació del primer gran grup, que, ho repeteixo, no afecta els professionals periodistes, s'ha desenvolupat sobre la base de fixar dotze sectors concrets d'activitats, als quals afectarà un sistema de càlcul dels seus beneficis en funció d'uns paràmetres objectius de personal contractat, espai físic, màquines, quilòvats/hora... etc., establerts en l'Ordre ministerial i que determinen finalment el rendiment net d'un negoci. La contraprestació a aquesta implantació no és altra que els avantatges d'exoneració de controls sobre llibres de comptabilitat, ja que no hauran de portar cap tipus de comptabilitat ni registres.

Els sectors afectats per aquesta novetat són: els restaurants, cafeteries, cafès i bars, transport de taxis, comerç al detall de fruita i verdura, carns i derivats, aliments i begudes, peix i farmàcies.

Pel que fa a aquest sistema de tributació, s'ha de conèixer, doncs, que aquesta novetat impositiva es comença a aplicar en determinades activitats i que representa un sistema tancat d'estimació en funció d'uns paràmetres objectius predeterminats per Hisenda.

L'estimació objectiva per coeficients, una alternativa a la directa

Quan al segon gran grup, que sí que afecta els professionals periodistes, cal comentar que en les disposicions legals que hem citat al començament s'han modificat requisits i mínims abans existents pel sistema d'estimació objectiva.

Tal com determina el Reglament, les circumstàncies o requisits que hauran de reunir els professionals perquè quedin afectats per aquest sistema són els següents:

—Que el seu volum d'ingressos no sigui superior a 5.000.000 de pessetes i que no tinguin personal assalariat.

Com poden observar, els requisits per estar englobat en aquest sistema de determinació de rendiments són ben senzills, i la concurrència dins d'ells fa obligatòria la determinació per aquest sistema, llevat que s'hi renunciï expressament.

El càlcul de rendiments pel sistema d'estimació objectiva per coeficients, a diferència del sistema d'estimació directa (ingressos menys despeses), consisteix en una deducció de despeses mitjançant un coeficient fix, segons el sector econòmic.

El rendiment net s'obté restant del total de vendes exclusivament les següents despeses de l'exercici.

—Compres de mercaderies i altres béns adquirits per revendre'ls

LLIBRES

Estilo y géneros periodísticos

Josep Maria Casasús i Luis Núñez Ladevéze.
Editorial Ariel. Barcelona, 1991.
186 pàgines.

Els catedràtics Josep Maria Casasús i Luis Núñez Ladevéze acaben de fer pública una obra sobre periodística en la qual s'han proposat donar una nova dimensió als estudis que sobre comunicació s'ha fet fins ara a l'Estat espanyol. Estem davant d'un llibre d'indispensable lectura per part dels professionals i estudiosos, preocupats, responsablement, pel futur de l'ofici (i ciència) de redactar notícies en un món en què les Noves Tecnologies de la Informació (NTI) estan obligant-nos a modificar de tal manera la nostra expressivitat, que o recapitem i ens replantegem el que fem, o bé la periodística

entrarà, sens dubte, en un carreró no ja sense sortida, sinó en via morta, de resultes de l'impuls sobirà de la reconversió dels darrers anys.

El periodisme al sud d'Europa ha passat en pocs decennis de ser un recull de peces ideològiques —quan no sectàries— a convertir-se en un producte interpretativament coherent estudiat i en perpètua transformació cap a fites d'alta corresponsabilitat social, amenaçat, però, no sols per les NTI, sinó també pels processos de concentració empresarial. La periodística, la ciència de l'expressió informativa, entra, amb aquesta obra de Casasús i Núñez Ladevéze, en un estadi de vindicació acadèmic, deixant de banda els vells aforismes dels homes que mosseguen gossos per explicar el que és notícia. El llibre està dirigit, se'ns diu a la

“presentació general”, als estudiants dels primers cicles universitaris. Sens dubte, això és cert, però jo apuntaria que els primers destinataris han —hem— de ser els professionals, ja que se'ns ofereixen uns elements de reflexió indispensables per qüestionar —i entendre— el periodisme que fem i intuïm que continuarem fent.

Estilo y géneros periodísticos pot ser una bona excusa per convocar, a curt termini, un ampli debat entre professionals i docents sobre periodística, cosa que ha començat la Societat Catalana de Periodística. Aquestes trobades, estranyes al nostre país, no ho són tant a l'estranger. Poc podem els professionals del periodisme saber per on hem de portar el carro informatiu si no reflexionem col·lectivament. Casasús i Núñez Ladevéze ens ho posen fàcil per començar. - Manuel López

Punts Cardinals. Obres completes, 3

Baltasar Porcel.
Edicions Proa. Barcelona, 1991.
912 pàgines. 13,5x20,5 cm.

Entre la producció periodística de Baltasar Porcel sobresurt últimament la columna que, des del novembre de 1982, publica diàriament a *La Vanguardia*. Comentari d'actualitat política i intenció d'anàlisi sociològica, s'expandeix ocasionalment per camins lírics o literaris, i no defuig el tractament dels temes més polèmics, sobre els quals s'expressa sense estalviar contundència. Aquest tercer volum de l'Obra completa de Baltasar Porcel recull una àmplia selecció de prop d'un miler d'aquests articles publicats a *La Vanguardia* en el període 1982-1987. La continuïtat li donen un caràcter de dietari.

un cop alterats o transformats, i despeses addicionals, com ara les de transport.

—Consum d'energia i aigua de l'activitat.

—Lloguer del local.

—Interessos de capitals i despeses financeres de l'activitat.

—Tributs no estatals.

—Reparacions i conservació, com també altres treballs realitzats per altres empreses que tinguin relació amb l'activitat.

Un cop detretes als ingressos aquestes despeses, s'aplicarà una deducció del 10% de caràcter genèric per determinar el rendiment net de l'activitat.

Es pot renunciar a l'estimació objectiva i continuar amb l'estimació directa

Com podem observar, aquest sistema beneficia i simplifica la tributació d'aquells professionals que per realitzar la seva activitat no suporten despeses de personal, de formació, de transport, etc..., ja que se'ls permet una deducció global del 10% sense justificació.

També és important advertir que el sol fet de reunir els requisits per estar inclòs en el sistema d'estimació objectiva per coeficients fa que aquest s'apliqui de manera automàtica, però s'hi pot renunciar de manera expressa a la delegació d'Hisenda, abans del dia 31 de març de 1992.

En resum, doncs, advertim la conveniència de determinar quin règim interessa més al professional en funció del seu volum de despeses, si prèviament reuneix els requisits per poder escollir, i recordem que el dia 31 de març acaba el termini per renunciar al sistema d'estimació objectiva, en el cas que interessi més tributar per l'estimació directa. ●

Conferències de premsa dels candidats al Parlament

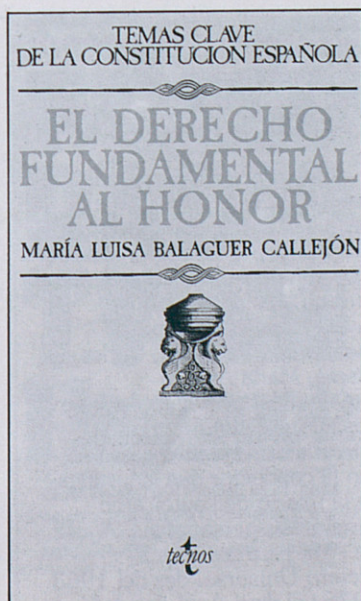
El Centre Internacional de Premsa de Barcelona i el Col·legi de Periodistes de Catalunya van organitzar durant els dies de la campanya per les eleccions autonòmiques un cicle de trobades entre periodistes i els candidats dels partits parlamentaris. Els candidats van contestar les preguntes dels periodistes en successives sessions durant les dues primeres setmanes del mes de març.

Per una sala d'actes del Centre Internacional de Premsa sempre plena de gom a gom, hi van desfilar Aleix Vidal-Quadras, del PP, el 3; Rafael Ribó, d'IC i Teresa Sandoval, del CDS, el 4; Raimon Obiols, del PSC, el 5; Àngel Colom, d'ERC, el divendres 6, i Jordi Pujol, de CiU, el dilluns dia 9.

El derecho fundamental al honor

Maria Luisa Balaguer Callejón
Editorial Tecnos. Madrid, 1992.
208 pàgs. 11x18 cm.

Aquest estudi se centra en l'article 18 de la Constitució espanyola, que reconeix el dret fonamental a l'honor, a la intimitat personal i a la pròpia imatge, i al seu desenvolupament legislatiu a través de la Llei Orgànica 1/1982, de 5 de maig, que tantes controvèrsies ha originat en allò que afecta el treball periodístic i la llibertat d'expressió. El llibre estudia la jurisprudència respecte a la prevalència o no del dret a la informació sobre el dret a la intimitat, i analitza detalladament els criteris de ponderació: interès públic versus interès privat, interès social de la notícia, i distinció entre informació i opinió.

Homenatge a 28 catalans eminents

Josep Maria Lladó
Generalitat de Catalunya, 1991.

El periodista Josep Maria Lladó ha escrit el retrat de 28 intel·lectuals, artistes o científics catalans que han rebut la Medalla d'Or de la Generalitat.

The International Who's Who 1991-92

Europa Publications Limited.
Londres, 1991.
1.800 pàgs. 22x29 cm.

55a. edició d'aquest prestigiós diccionari biogràfic, en la seva edició internacional. Enguany conté 20.000 biografies de personalitats vivents. Jordi Pujol hi consta com a "spanish pharmacologist, businessman and politician".

Començar a discutir l'Europa de la informació

Debat a Girona sobre els reptes que planteja l'Acta Única en el sector dels mitjans informatius

—Josep Gifreu—

"El mercat de la informació davant l'Europa de 1993" era el títol de la jornada intensiva que reuní a Girona, el 28 de febrer passat, una àmplia representació dels mitjans informatius de Catalunya i una representació selectiva de professionals i experts de fora. El motiu de la trobada era començar a debatre la transformació previsible o les incògnites que els canvis europeus, simbolitzats per l'Acta Única i la constitució del mercat interior a partir del 1993, imposen de retop a les estructures i dinàmiques tradicionals del periodisme i dels mitjans.

La jornada, organitzada per les delegacions gironines del Patronat pro Europa i del Col·legi de Periodistes de Catalunya, amb la col·laboració del Centre Internacional de Premsa de Barcelona, tenia un marcat caràcter professional; però no pas "professionalista". Bona part de les qüestions i temes que s'hi suscitaren depassaven àmpliament les preocupacions estrictament professionals, per bé que aquestes també hi foren objecte d'anàlisi i debat.

Política i llengua

L'ordre del dia s'organitzà en dos blocs, matí i tarda. El matí es dedicà a l'anàlisi general del context polític, econòmic i cultural, en allò que incideix o incidirà en el sector de la informació pública. A la tarda, s'abordà explícitament el conflicte de llengües i el paper dels mitjans, i s'acabà amb algunes propostes de penetració dels mitjans cap a Europa.

El desenvolupament de les ponències i debats posà sobre la taula una variada gamma d'interrogants, més que no pas de propostes o solucions, que aquí només podem apuntar. El primer ponent,

Robert Taylor (*The Economist*, Brussel·les), destacà el fet que l'única manera com les empreses periodístiques s'havien transnacionalitzat era adquirint o participant en empreses ja establertes en altres països. Diego Carcedo (UER, Madrid) recordà les diferències entre el model d'integració europeu i el nord-americà, a causa de "la nostra riquesa cultural i lingüística", fet que "no va en contra forçosament de la integració, però el fa més complicat"; es referí al projecte d'Euronews i posà èmfasi en la necessitat d'"algun òrgan d'informació típicament europea". Aquesta última qüestió fou replicada per diversos ponents al llarg del dia, que dubtaven que es pogués parlar d'una informació "típicament europea".

Regulació sí o no

Potser la qüestió més polèmica aparegué amb les aportacions contrastades de Pedro Crespo de Lara, representant de la Federació Internacional d'Editors de Diaris (FIEJ), i Juan A. Prieto, representant de la Federació Internacional de Periodistes (FIJ). Mentre el primer, al·legant que la premsa no té el caràcter de "servei públic", defensava la no intervenció reguladora de la CE en matèria de premsa, llevat de l'establiment d'un "IVA igual a zero", el segon replicava que una certa regulació era necessària "sobretot contra la concentració", tot adduint que ja ara només unes set societats dominen el mercat de la informació a Europa. Crespo de Lara argumentava que ja era suficient l'"autoregulació nacional" en cada estat. Prieto advocava per una protecció de la labor periodística que s'hauria de recollir en un "estatut del periodista".

Taula rodona

Després de la intervenció del corresponsal de *Der Spiegel* a Madrid, Walter Taubert, que es pronuncià a favor de la diversitat i en contra del "model EUA de concentració galopant", tingué lloc una taula rodona amb representants dels principals mitjans de Catalunya, moderada per Josep Pernaú. És impossible de recollir mínimament les diferents apreciacions dels dotze invitats. En podem destacar només alguns apunts. Jaume Arias (*La Vanguardia*) es decantà pel model suís i per entendre la premsa com a "servei públic". Jordi Daroca (TV3) expressà seriosos dubtes sobre una TV europea i sobre la mateixa Euronews. Tomàs Delclòs (*El País*) rebutjà una "concepció mística"

LLIBRES

Comunicación y estudios universitarios

Revista de Ciencias de la Información, núm. 0.
Centro Universitario de Ciencias de la Información. CEU San Pablo.
València, 1991.
192 pàgs. 17x24 cm.

Revista anual publicada pel Centre Universitari de periodisme de València. En aquest número zero, s'hi tracten, entre altres, els temes següents: "Las limitaciones de la verdad y la libertad en el periodismo de opinión", "Albert Camus: de la libertad de expresión al periodismo crítico", "Análisis del bienestar asociado a distintas formas de mercado: Una aplicación a la industria de medios de comunicación", i "Relaciones internacionales e historia internacional en la labor periodística".

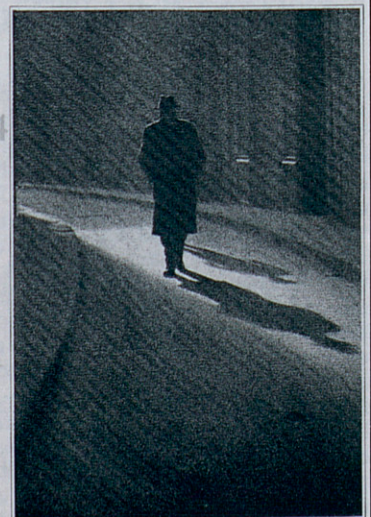

Deu daus

Agustí Pons
Eliseu Climent, editor. València, 1991.
248 pàgs. 12,5x18,5 cm.

Deu daus, premi d'assaig Joan Fuster 1991, és el resultat d'un itinerari de l'autor, el periodista Agustí Pons, per la vida i l'obra de deu personatges: Frederica Montseny, J.V. Foix, Jaume Miravittles, Salvador Espriu, Rafael Santos Torroella, Carles Fontserè, Maria Aurèlia Capmany, Nèstor Luján, Joaquim Molas i Jordi Pujol. La tria és eminentment subjectiva, però hi ha un fil conductor que la justifica: el de la relació de l'autor amb cadascun dels personatges. Agustí Pons i Mir ha treballat a *El Noticiero Universal* des del 1963 al 1976 i al diari *Avui* des de la seva aparició, on és redactor en cap d'Opinió.

Agustí Pons
Deu daus

PREMI D'ASSAIG JOAN FUSTER 1991

d'Europa i descrigué els canvis com una "pluralitat de demandes segmentades". Pere Artigas (Catalunya Ràdio) alertava sobre l'"oblit" general del mitjà ràdio, mentre que Antoni Traveria (TVE-Catalunya) li recordava que aquest era darrerament el mitjà amb més credibilitat a l'Estat espanyol.

D'altra banda, Rafael Nadal (*El Periódico*) assegurava que la influència de l'Acta Única sobre la premsa era nul·la, impressió no compartida per altres professionals, com Ramon Perelló (*El Observador*), segons el qual això comportaria "un nou model de fer informació", o Miquel Pairoli (*Diari de Barcelona*), que recordà que el procés d'integració "no era innocu" i que podia "deixar sense premsa les llengües sense Estat". Més optimistes eren altres membres de la mesa, com Miquel A. Violant (*Avui*), que es mostrava confiat en "una millor situació professional", o Emili Gispert (*El Punt*), el qual preveia que en tot cas "no canviaria la necessitat de donar la informació més pròxima al lector".

Llibertat lingüística

Les dues primeres ponències de la tarda abordaren la qüestió de les llengües. Hi intervingueren dos experts qualificats: Isidor Mari,

sots-director general de Política Lingüística, des de l'òptica catalana; i Ned Thomas, consultor de la CE i periodista de Gal·les. En la seva densa i ben travada intervenció, Mari planteja "com conciliar la lliure competitivitat amb el plurilingüisme igualitari", es referí a l'experiència proteccionista del Canadà en aquest punt i també a la jurisprudència suïssa, segons la qual "la llibertat lingüística és la base de les altres llibertats". Per la seva part, Thomas relativitzà l'expansió de l'anglès en els mitjans tot aportant el testimoni de l'experiència del canal gal·lès de TV, i instà a l'estreta col·laboració entre les cultures o Estats-nació d'àmbit reduït a Europa.

Finalment, una última taula rodona tractà de les vies de penetració dels mitjans cap a Europa, amb quatre intervencions. Des de l'òptica empresarial, el gerent Josep Garcia-Miquel parlà de les vies de participació d'empreses periodístiques en d'altres. Per l'àmbit publicitari, Enric Nebot exposà el context de transnacionalització que domina el sector publicitari a Catalunya i a Espanya. Les professores de la Facultat de Ciències de la Informació de la UAB Maria Corominas i Eulàlia Fuentes presentaren algunes propostes, respectivament, sobre la reorientació dels serveis d'agència i sobre replantejaments dels anomenats nous serveis telemàtics d'informació. ●

World Radio TV Handbook. 1992 edition

Billboard Publications Inc.
Amsterdam-Nova York-Londres.
592 pàgs. 14,5x23 cm.

La més completa guia d'emissores de ràdio i televisió de tot el món, amb detall de les freqüències, les hores d'emissió i l'idioma que utilitzen, arriba a la 46a. edició anual. S'hi pot trobar informació des de la National Broadcasting Commission of Papua New Guinea fins a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (escrit així mateix, en català i sense faltes), del "Catalan Autonomous Govt".

El estado del mundo, 1991

Ediciones Akal. Madrid, 1992.

570 pàgs. 12x18,5 cm.

Una nova edició d'aquest anuari d'Edicions La Découverte de

París, en versió espanyola dirigida per Juan Barja i editada per Akal. Ofereix un balanç complet del que ha passat durant l'any 1991 als 169 estats sobirans del planeta i 28 territoris no independents, realitzat per especialistes en problemes polítics, econòmics, socials i diplomàtics. Articles de fons i fitxes país per país componen el volum.

Inventari de jubilacions

Josep Maria Espinàs
Edicions de la Campana.
Barcelona, 1992.
248 pàgs. 13x20 cm.

L'escriptor i periodista Josep Maria Espinàs publica, en arribar als 65 anys, aquest recull de narracions sobre aquells moments de la seva vida en què ha decidit jubilar-se d'alguna activitat, abandonar-la perquè no el satisfia.

Convocat el Segon Congrés de Periodistes Catalans

El comitè organitzador del Segon Congrés de Periodistes Catalans, integrat pels membres de la junta de govern del Col·legi de Periodistes de Catalunya, ha acordat convocar el segon Congrés de Periodistes Catalans pels dies 2, 3 i 4 d'octubre de 1992.

Aquest segon Congrés, que es desenvoluparà a l'Hotel Arts, prop de la Vila Olímpica del Poblenou, tindrà com a lema "Respostes als canvis professionals", i se celebrarà després de més de catorze anys del primer, que va tenir lloc el febrer de l'any 1978.

Un equip de professionals configura la comissió que ja fa uns mesos va endegar les tasques relatives als continguts que es debateran en el si del Congrés. Aquest equip ha proposat encarregar i elaborar treballs, ponències i comunicats, amb la finalitat de garantir una àmplia participació dels professionals i el tractament de les problemàtiques que afecten la professió.

41 nous periodistes admesos al Col·legi durant el mes de març

La junta de govern del Col·legi de Periodistes va aprovar, en la seva reunió del dia 5 de març, de 1992, les següents sol·licituds d'ingrés:

Col·legiats actius: Manel Alayo i Manubens, Félix Alonso Cantorné, Rosa Alvarez Berciano, Alfredo Alvarez Pérez, Carles Capdevila i Plandiura, Antoni Capilla Martínez, Jordi Corbalán Bolaño, Paco Elvira Husé, Luis Gené Giral, Esther González Sánchez, Joan E. Jarque i Jutglar, Anna Lafau i Pérez, Francesc Malgosa Riera, Sergio Monteriño Bonilla, Joan Morales Rodríguez, Jordi Navarro Fisas, Carles Ortíz Huguet, Joan Palomas Baños, Martí Perarnau Grau, Jordi Risueño Mateo,

Mireya Roca Asensio, Javier Rodrigo Cebollada, José Luis Rodríguez Villanueva, Jaume Soler i Arias, José Maria Tejedera Chacón, Joan Terrats Planell, Maria Dolores Torres Manzanera, Marta Trias Puig-Sureda, Joan Ubeda Carulla, Jaume Vallès Aroca, Arduino Vannucchi Martínez, Jordi Vendrell Cirera, Isabel Vilà i Bigordà, Francisco Vilariño López, Fernando Zueras Rosales, tots ells de la demarcació de Barcelona, i Jordi Sierra Llaberia, de la demarcació de Tarragona.

Col·legiats numeraris: Damià Aguilar Morell, José Luis Gil Bueno, Francesc Xavier Gual Caballero, Jesús Llamazares Ordóñez i Ascensión Toledano Gómez.

Es va aprovar també el pas de numerari a actiu dels col·legiats Lluís Regàs i Rocamora i Màxim Pujade i Mumbardó. La col·legiada Cristina Palomar Fernández, que havia estat admesa com a activa, ha estat finalment admesa com a numerària, a causa d'un canvi en la seva situació laboral abans de formalitzar ingress.

Quatre autocars van transportar els periodistes i familiars que van participar en la visita a les obres olímpiques el 14 de març

Visita a les obres olímpiques

Un èxit total va superar totes les previsions de la convocatòria efectuada pel Col·legi de Periodistes als associats que volguessin efectuar una visita amb autocar a les obres olímpiques organitzades per HOLSA. Les inscripcions van ser tan nombroses, que a l'única visita prevista inicialment pel dia 14 de març se n'hi va haver d'afegir una altra pel dia 28 de març, i encara una altra més tard. En total, van ser sis-centes les persones que a través del Col·legi van poder conèixer la nova Barcelona aixecada de cara als Jocs Olímpics: la Vila i el port olímpics, les àrees de Montjuïc i la Vall d'Hebron, la plaça de les Glòries, el Nus de la Trinitat, els cinturons...

LLIBRES

Un pessic d'utopia

Ferran Blasi i Birbe
Edicions Rondes. Barcelona,
1991.
160 pàgs. 15x21 cm.

Tercer llibre del sacerdot i periodista Ferran Blasi publicat per Edicions Rondes, que recull articles apareguts en català a diversos diaris i revistes del nostre país. S'obre amb un pròleg de Sebastià Auger, que destaca les dues facetes de la personalitat de Ferran Blasi: la de jurista i la de periodista.

Jornadas sobre el papel de la TV estatal en las comunidades autónomas

Edició a càrrec de José Reig Cruaños.
Generalitat Valenciana, 1991.
270 pàgs. 15x22 cm.

Aquest llibre recull les ponències i

debats de les jornades que van realitzar-se a València els dies 14 i 15 de novembre de 1990, organitzades pel Consell Assessor de RTVE a la Comunitat Valenciana. El paper d'una televisió pública estatal, els seus centres regionals i les televisions autonòmiques hi són analitzats en profunditat.

Construir l'espai català de comunicació

Josep Gifreu/Maria Corominas
Centre d'Investigació de la Comunicació. Barcelona, 1992.
296 pàgs. 15,5 x 22 cm.

Ampli resum de l'informe final de la recerca promoguda pel Centre d'Investigació de la Comunicació. En aquell estudi hi van col·laborar investigadors i institucions públiques i privades de tots els països catalans, amb la intenció d'oferir unes bases de diagnòstic global sobre l'estat actual de la comunicació i la cultura catalanes. ¿Per què no hi ha més mitjans de comunicació de masses, i d'una més àmplia difusió, en llengua catalana? Aquesta és la pregunta que tracta de respondre aquest llibre.

RADIOGRAFIA DE LA PROFESSION

Edat	<25	35	45	55	65	75	85	>85	Total
Col·legi de Periodistes de Catalunya. Dades Globals									
Dones	8	298	140	30	19	-	-	1	496
Homes	16	697	465	199	109	19	2	-	1.507
Total actius	24	995	605	229	128	19	2	1	2.003
Dones	21	189	27	4	2	1	-	-	244
Homes	12	152	57	12	6	4	-	-	243
Total numeraris	33	341	84	16	8	5	-	-	487
Dones	-	-	-	-	1	4	1	-	6
Homes	-	-	-	-	14	45	49	7	115
Total jubilats	-	-	-	-	15	49	50	7	121
Total Col·legiats Catalunya el 9-3-92	57	1.336	689	245	151	73	52	8	2.611

Demarcació de Barcelona

Dones	8	236	131	30	18	-	-	-	423
Homes	9	540	407	180	94	19	2	-	1.251
Total actius	17	776	538	210	112	19	2	-	1.674
Dones	21	188	24	4	1	1	-	-	239
Homes	11	146	53	10	6	4	-	-	230
Total numeraris	32	334	77	14	7	5	-	-	469
Dones	-	-	-	-	1	4	-	-	5
Homes	-	-	-	-	13	39	47	7	106
Total jubilats	-	-	-	-	14	43	47	7	111
Total Col·legiats Barcelona el 9-3-92	49	1.110	615	224	133	67	49	7	2.254

Edat	<25	35	45	55	65	75	85	>85	Total
Demarcació de Tarragona									
Dones	-	12	3	-	-	-	-	-	15
Homes	1	55	22	12	9	-	-	-	99
Total actius	1	67	25	12	9	-	-	-	114
Dones	-	-	1	-	1	-	-	-	2
Homes	-	4	3	2	-	-	-	-	9
Total numeraris	-	4	4	2	1	-	-	-	11
Dones	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Homes	-	-	-	-	1	4	1	-	6
Total jubilats	-	-	-	-	1	4	1	-	6
Total Col·legiats Tarragona el 9-3-92	1	71	29	14	11	4	1	-	131

Demarcació de Lleida

Dones	-	13	2	-	-	-	-	-	15
Homes	1	34	13	1	2	-	-	-	51
Total actius	1	47	15	1	2	-	-	-	66
Dones	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Homes	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Total jubilats	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Total Col·legiats Lleida el 9-3-92	1	47	15	1	2	1	-	-	67

Demarcació de Girona

Dones	-	37	4	-	1	-	-	-	43
Homes	5	68	23	6	4	-	-	1	106
Total actius	5	105	27	6	5	-	-	1	149
Dones	-	1	2	-	-	-	-	-	3
Homes	1	2	1	-	-	-	-	-	4
Total numeraris	1	3	3	-	-	-	-	-	7
Dones	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Homes	-	-	-	-	-	1	1	-	2
Total jubilats	-	-	-	-	-	1	2	-	3
Total Col·legiats Girona el 9-3-92	6	108	30	6	5	1	2	1	159

CONVOCATÒRIES

Borses d'estudi per a treballs de periodisme d'investigació "Montserrat Roig"

La Facultat de Ciències de la Informació i l'editorial Llibres de l'Índex han convocat dues borses d'estudis per a la realització de treballs de periodisme d'investigació, de temàtica lliure, una en català i l'altra en castellà, que porten el nom de la periodista Montserrat Roig.

Aquestes borses d'estudi estan adreçades únicament a estudiants de les Facultats de Ciències de la Informació, i es convocaran anualment en el primer trimestre de l'any acadèmic. També podran presentar-s'hi ex-alumnes que l'any anterior al de la convocatòria estiguessin

matriculats en qualsevol Facultat de Ciències de la Informació. Les propostes presentades pels estudiants, individualment o en grups de dues persones com a màxim, seran examinades per un jurat format per destacades personalitats dins el món del periodisme d'investigació. Aquest jurat haurà d'adjudicar la borsa a una única proposta (una per cada modalitat), i la seva decisió serà inapel·lable.

El termini de presentació de propostes per a la convocatòria de 1992 finalitzarà el 30 d'abril de 1992. L'adjudicació de les borses d'estudi es realitzarà a final de maig del mateix any.

L'import de la borsa d'estudi serà de 300.000 pessetes (per a cada modalitat), que a efectes legals funcionarà com una quantitat d'avançada de

l'editorial a compte dels drets d'autor que generi la publicació de l'obra, que seran del 10% sobre el preu de venda al públic.

Els aspirants a les borses d'estudi hauran de presentar:

- Un primer capítol del projecte de treball a realitzar (10-15 pàgines).
- L'índex de l'obra.
- El pla de treball i una memòria sobre com es proposa dur-lo a terme.

L'adjudicatari de la borsa d'estudi es compromet a enllestir el treball en el termini de deu mesos, inajornable, i de lliurar-ne el resultat, en forma de llibre, a l'editorial per a la seva publicació.

L'obra haurà de tenir una extensió d'entre 150 i 200 pàgines de 2.100 espais, sense

comptar el possible material gràfic.

L'import de la borsa d'estudi serà lliurat en dues parts de 150.000 pessetes: l'una en el moment de l'adjudicació, i l'altra en el moment del lliurament del treball ja finalitzat.

En el cas que el treball proposat no sigui lliurat en el termini fixat, no es farà efectiu el segon pagament de la borsa d'estudi, i a més l'adjudicatari haurà de tornar l'import del primer. En cas contrari, la idea del treball restarà propietat de l'editorial.

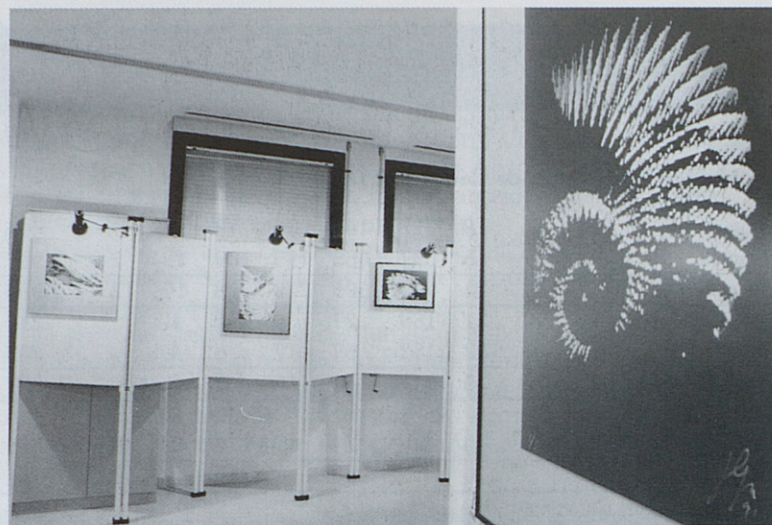
L'editorial es compromet a publicar els treballs guanyadors en els seus segells de Llibres de l'Índex (català) i Ediciones de la Tempestad (castellà), en el termini màxim de sis mesos des del lliurament dels treballs ja finalitzats.

Debat a la Facultat de CI

La creació d'imatges amb ordinador, més enllà de les aplicacions pràctiques

—Josep Giménez Noguera—

El dia 24 de febrer hi va haver a l'aula magna de la Facultat de Ciències de la Informació de la UAB una taula rodona —amb assistència de dues-centes persones— sobre la creació d'imatges amb ordinador. Juntament amb aquest acte s'inaugurava l'exposició d'una vintena de "pintures" creades amb ordinador. A la taula rodona hi participaven també, com a moderador, el catedràtic de la UAB Romà Gubern, i com a ponents Manuel Palacios, professor de la Universitat Complutense, i el prestigiós fundador d'Animàtica, Xavier Berenguer, i hi intervingueren també el degà de la Facultat, Enric Marín, i el director del departament de Comunicació Audio-visual i Publicitat, Mario Herreros. L'acte era coordinat per Rosa Franquet, catedràtica del Departament. L'ordinador és avui, i cada cop més, una màquina omnipresent, i tant com pot ser per a alguns un objecte d'addicció quasi eròtica, per a molts d'altres és ja la rutina de cada dia, i arriba en alguns casos a ser motiu d'al·lèrgia o de rebuig visceral. Des de fa uns mesos, visc una experiència que em permet constatar la reacció emocional i de sorpresa de dotzenes i centenars de persones davant unes imatges creades, amb mentalitat "pictòrica", amb l'ajuda d'un ordinador. Sembla que la sorpresa ve sobretot pel xoc contradictori entre la naturalesa tècnica, freda, de la màquina informàtica i el resultat obtingut amb la seva ajuda: unes imatges dinàmiques, lluminoses, en molts casos càlides que mouen l'emoió de l'espectador. De fet, la imatge informàtica (o "digital", o "de síntesi") està tot just en el començament, i crec que és encara massa dependent dels condicionants tecnològics que la fan possible.

D'altra banda (i és potser l'aspecte més interessant del debat possible), la imatge informàtica va modelant una estètica, influïda poderosament per aplicacions de gran implantació i demanda, com la indústria, la publicitat, arts gràfiques, capçaleres i efectes especials en el cinema o la TV.

Aquesta estètica s'està generalitzant amb tanta força, que sembla correspondre al present més avançat i al futur proper, i deixar obsoletes les "antigues" manifestacions artístiques. És com si els robots estiguessin imposant l'"estètica" tecnificada pròpia de la màquina: formes perfectes... però mortes, fredes.

La primera condició perquè l'obra creada amb ordinador pugui expressar un món humà és que l'autor domini la màquina. Però el que està passant és que l'evolució tècnica i les polítiques de comercialització tendeixen a situar-nos en quasi total dependència d'una tecnologia que canvia a ritme vertiginós.

Que això passi en les aplicacions industrials o científiques de la imatge de síntesi és segurament inevitable. Però estic convençut que per a la creació artística és preferible una màquina àgil i senzilla a una de potentíssima d'últim model, si amb la primera l'artista pot expressar el seu gest amb llibertat de forma més directa, encara que amb la segona pogués obtenir mitjançant programes complexos uns efectes espantosos però "robòtics". ●

CONVOCATÒRIES

Premi periodístic sobre l'Olimpisme moral

La fundació privada Francesc Sagrera convoca un premi periodístic al qual podran concórrer aquells articles o conjunts d'articles publicats en un diari o revista d'àmbit català que tractin el tema de l'olimpisme moral, és a dir, que en valorin la importància de cara a aconseguir una formació integral de l'individu. La dotació és de 300.000 pessetes. Els articles han d'haver arribat abans del 15 de juny de 1992 a la fundació Francesc Sagrera (plaça Francesc Sagrera, núm. 1, 08180 Moià, o carrer de la Granada del Penedès, núm. 19, 08006 Barcelona). El veredicté es donarà a conèixer en el marc de l'Escola d'Estiu Blanquerna, el mes de juliol. Poden demanar-se més detalls sobre les bases en aquestes adreces o bé en els telèfons

2179653 i 8300323, de 5 a 8 de la tarda.

Premi del Saló d'Antiquaris

El 16è Saló d'Antiquaris a Barcelona convoca un premi periodístic dotat amb mig milió de pessetes sobre el tema: "La diferència existent entre els salons, les fires i els petits mercats d'antiquitats". Podran aspirar a aquest Premi tots els treballs que expliquin amb profunditat i amb tot rigor els diversos canals de comercialització de les antiquitats, com també les diferències existents entre cadascun d'ells. Hauran d'estar elaborats en forma d'article periodístic o reportatge i publicats durant el període comprès entre els dies 1 de febrer de 1992 i 28 de gener de 1993. El termini de presentació dels treballs serà fins a les 6 de la tarda

del dia 1 de març de 1993. El treball es lliurarà o trametrà en un sobre lacrat, on s'haurà d'indicar clarament: "Premi del 16è Saló d'Antiquaris a Barcelona de Periodisme", Av. Reina M. Cristina, s/núm. 08004 Barcelona.

Primer premi de relacions públiques "Jordi Xifra i Heras"

L'Escola Superior de Relacions Públiques de Girona convoca, en homenatge al seu fundador i director Jordi Xifra i Heras (1926-1990), el premi que portarà el seu nom. Hi podran concórrer aquells professionals de la comunicació i de les relacions públiques, lliberals, integrats o docents de reconegut prestigi en l'àmbit territorial de la CEE. Excepcionalment, el premi es podrà atorgar a aquelles personalitats que per la seva

trajectòria personal i professional es desprengui que hagin actuat amb una mentalitat de relacions públiques i hagin demostrat tenir-ne una visió social. Les propostes de candidats hauran d'adreçar-se a l'Escola de Girona abans del dia 15 d'abril, per tal de remetre-les al jurat designat pel consell rector de l'Escola. El premi consistirà en una escultura del destacat artista gironí Domènec Fita, formada per tres "H" i representativa de les característiques d'un professional de les relacions públiques que tantes vegades va manifestar en Jordi Xifra: "l'Honestat, la Humanitat i la Humilitat". El lliurament es farà el proper dia 28 de maig, en l'acte de la celebració del 10è aniversari de l'Escola Superior de Relacions Públiques de Girona.

Mor Toni Monka, el fotògraf de la jet-set

El fotògraf Antoni Montcaujussà Soler, conegut professionalment amb el sobrenom de Toni Monka, va morir el diumenge 8 de març a Barcelona, quan estava a punt de complir 69 anys. Toni Monka pertanyia a una família de Terrassa, ciutat on va passar tota la infància i joventut, encara que oficialment constava com a nascut a Sabadell el 15 de març de 1923, per una casualitat: els seus pares s'havien traslladat a Sabadell per seguir un partit de l'equip de futbol d'aquesta ciutat amb el de Terrassa, i abans que finalitzés el matx la seva mare va sentir la imminència del part; només va haver-hi temps de portar-la a la propera clínica de la Creu Alta.

Després de la guerra civil i de l'europea, en la qual també va participar i hi va perdre un pulmó, es va posar a treballar en una empresa tèxtil de Terrassa. L'any 1956 va fer amistat amb el fotògraf Joan Biarnés, també terrassenc, que li va ensenyar els secrets de la tècnica fotogràfica i el va introduir en el món de la fotografia *amateur*. Va començar a participar en exposicions fotogràfiques com a aficionat, i entre 1958 i 1963 va obtenir prop de 700 premis, entre ells una Medalla d'Or a Moscou. El 1965 va decidir-se finalment a deixar la feina de cap de personal a l'Anònima Tèxtil de Terrassa i dedicar-se professionalment al fotoperiodisme. El seu primer treball va ser a l'agència EFE de Madrid, que dirigia Carles Sentís. Allà va ser on, a causa del cognom, que resultava enrevessat per als madrilenys, va néixer el sobrenom amb què signaria després habitualment. A partir del 1970, en què començà a introduir-se el color en les revistes espanyoles, Monka va anar-se especialitzant en fotografies de famosos, i després d'un parell d'anys a l'agència Cosmo Press, entrà a treballar, el 1972, al grup editorial HYMSA, en el qual restaria fins a la mort, i del qual va arribar a dirigir el departament gràfic. El seu treball com a fotògraf va quedar reflectit sobretot a la revista *Lecturas*.

Toni Monka a la redacció de *Lecturas* fa uns mesos

Va esvenir el millor especialista en el món de la *jet-set*, en què fou un personatge extraordinàriament popular i del qual ha deixat un copiosíssim testimoni gràfic. El seu treball li va proporcionar l'oportunitat de viure infinitat d'anècdotes, algunes d'elles recollides per Maria Teresa Berengueras en una entrevista que va publicar *Capçalera* en el seu número 24, l'estiu passat. El dia 6 de març, tres dies abans de morir, va inaugurar-se al Col·legi de Periodistes una exposició d'algunes de les seves millors fotos, que va romandre oberta fins al dia 27 del mateix mes. ●

VI PREMI NACIONAL DE PERIODISME "LA DONA I LA MITJA"

GRUP NACIONAL DE FABRICANTS DE MITGES

BASES

1

Podran concórrer al premi els treballs periodístics, firmats o amb pseudònim, publicats en la premsa espanyola des de l'1 de gener de 1992 fins a l'1 de maig de 1992.

2

Els treballs s'hauran d'acompanyar amb l'oportuna certificació de l'autor, amb referència a la publicació i data de sortida de l'article.

3

Els treballs concursants hauran de ser remesos o referenciats a la següent adreça:
Premi nacional de periodisme "La dona i la mitja"
Sant Elies, 11, despatx 103 - 08006 Barcelona.

4

El seu tema és: "La dona i la mitja".

5

El premi tindrà una dotació de 500.000 pessetes. No podrà declarar-se desert, ni fraccionar-se.

6

El jurat està format per les següents persones:
Princesa Tessa de Baviera, Sra. Margarita Rivièrre, Sr. Antoni de Senillós, Sr. Luis García Berlanga,
Sr. Roman Gubern i Sr. Antonio Vives Fierro,
i Sr. Juan Antonio Sanfeliu, en representació del Grup Nacional de Fabricants de Mitges, com a secretari.

7

El veredict del Jurat es farà públic el juny de 1992.

8

La presentació d'un treball a aquest Premi implica l'acceptació de les presents bases.